

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MUZYKI

KLASY IV–VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ rok szkolny 2026/2027

1. Podstawa opracowania wymagań

Wymagania opracowano w oparciu o:

- obowiązującą podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej w zakresie przedmiotu muzyka;
- program nauczania realizowany w szkole;
- statut szkoły oraz wewnętrzne zasady oceniania – w zakresie dotyczącym oceniania osiągnięć edukacyjnych;
- treści i aktywności przewidziane do realizacji z wykorzystaniem materiałów dydaktycznych wydawnictwa Nowa Era.

2. Ogólne zasady oceniania z muzyki

- Ocenianiu podlegają przede wszystkim wiedza, umiejętności, aktywność muzyczna, systematyczność i zaangażowanie ucznia.
- Ocena z muzyki nie jest oceną uzdolnień artystycznych ucznia. Uwzględnia się jego indywidualne możliwości, wysiłek, postępy oraz stopień samodzielności.
- W ocenianiu należy zachować równowagę pomiędzy aktywnością praktyczną a wiedzą i rozumieniem podstawowych pojęć muzycznych.
- Gra na instrumencie jest jedną z form aktywności przewidzianych w edukacji muzycznej, ale uczeń nie jest oceniany za posiadanie własnego instrumentu ani za poziom wykonawczy właściwy dla szkoły muzycznej.
- W miarę możliwości wykorzystuje się instrumenty dostępne w pracowni szkolnej oraz proste instrumenty melodyczne i perkusyjne.
- Przy ocenianiu śpiewu uwzględnia się przede wszystkim aktywne uczestnictwo, poprawność rytmiczną i pamięciową, kulturę wykonania oraz postęp, a nie profesjonalną jakość głosu.
- Uczeń powinien mieć możliwość prezentowania osiągnięć także poprzez działania zespołowe, ruch, rytmizację, słuchanie, tworzenie, wypowiedź ustną lub pisemną – odpowiednio do swoich możliwości.
- Nieprzygotowanie, brak pracy lub niewykonanie zadania ocenia się zgodnie z zasadami przyjętymi w statucie i zasadach oceniania obowiązujących w szkole.

3. Obszary oceniania

Obszar	Co podlega ocenie
Aktywność praktyczna	śpiew, rytmizacja, gra na dostępnych instrumentach, ruch przy muzyce, taniec, improwizacja i tworzenie
Percepcja muzyki	uważne słuchanie, rozpoznawanie cech muzyki, instrumentów, głosów, form i aparatów wykonawczych
Wiedza i język muzyki	pojęcia, notacja, elementy muzyki, formy, style, gatunki, epoki i wybrani kompozytorzy
Kultura muzyczna	polska tradycja muzyczna, folklor, dziedzictwo kulturowe, koncerty i inne wydarzenia muzyczne
Twórczość i samodzielność	improwizowanie, tworzenie prostych struktur muzycznych, praca projektowa i korzystanie z technologii
Postawa i współpraca	zaangażowanie, systematyczność, kultura słuchania, współpraca w zespole i szacunek dla różnych gustów muzycznych

4. Klasa IV – szczegółowe wymagania

Uczeń rozwija podstawowe kompetencje muzyczne poprzez praktyczne muzykowanie, słuchanie i proste działania twórcze. Wymagania należy dostosować do nowej podstawy programowej wdrażanej od 1 września 2026 r.

Uczeń:

- śpiewa poznane piosenki i pieśni, indywidualnie lub zespołowo, z zachowaniem podstawowych zasad rytmu, melodii, oddechu i dykcji;
- zna i poprawnie wykonuje hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego”;
- odtwarza i tworzy proste rytmy, wykorzystując głos, gestodźwięki i dostępne instrumenty;
- wykonuje proste rytmy, melodie lub akompaniamenty na dostępnych instrumentach melodycznych albo perkusyjnych – w zakresie dostosowanym do możliwości ucznia;
- reaguje ruchem na muzykę, wykonuje proste układy rytmiczne i podstawowe kroki wybranych tańców;
- uważnie słucha muzyki i potrafi opisać jej nastrój, charakter, tempo, dynamikę oraz wybrane elementy;
- rozpoznaje podstawowe instrumenty i rodzaje wykonawców (np. solista, chór, orkiestra);
- posługuje się podstawowymi pojęciami: rytm, melodia, tempo, dynamika, artykulacja, pięciolinia, klucz, nuta, pauza, metrum;
- odczytuje proste zapisy rytmiczne i melodyczne w zakresie realizowanym na lekcjach;
- poznaje wybrane przykłady polskiej muzyki, folkloru i dziedzictwa muzycznego oraz potrafi wskazać ich znaczenie;
- podejmuje proste próby improwizowania, tworzenia rytmów, melodii, akompaniamentów lub ilustracji muzycznych;
- współpracuje w zespole, respektuje zasady wspólnego muzykowania i szanuje odmienne upodobania muzyczne.

4. Klasa V – szczegółowe wymagania

Wymagania rozwijają i porządkują umiejętności zdobyte w klasie IV, ze szczególnym uwzględnieniem języka muzyki, polskich tradycji muzycznych oraz świadomego słuchania.

Uczeń:

- wykonuje poznany repertuar wokalny z zachowaniem rytmu, melodii, tempa i dynamiki;
- stosuje podstawowe zasady prawidłowego i higienicznego posługiwania się głosem;
- wykonuje proste rytmy, melodie i akompaniamenty na dostępnych instrumentach lub w grupie;
- rozpoznaje i stosuje wartości rytmiczne, metrum, podstawowe oznaczenia dynamiczne, agogiczne i artykulacyjne;
- rozpoznaje wybrane instrumenty oraz głosy ludzkie i potrafi scharakteryzować ich brzmienie;
- rozpoznaje podstawowe formy muzyczne i potrafi wskazać ich budowę w słuchanym utworze;
- zna cechy wybranych polskich tańców narodowych i ludowych oraz potrafi rozpoznać je ze słuchu;
- rozpoznaje wybrane przykłady muzyki ludowej, artystycznej, rozrywkowej i patriotycznej;
- posługuje się podstawową terminologią muzyczną w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- potrafi przedstawić własne odczucia związane ze słuchaną muzyką i uzasadnić prostą opinię;
- podejmuje działania twórcze: rytmizuje tekst, tworzy prosty akompaniament lub ilustrację dźwiękową;
- pracuje zespołowo i aktywnie uczestniczy w lekcjach.

4. Klasa VI – szczegółowe wymagania

Uczeń pogłębia wiedzę o języku muzyki, historii muzyki i kulturze muzycznej oraz rozwija samodzielność w słuchaniu, wykonywaniu i tworzeniu muzyki.

Uczeń:

- wykonuje piosenki, pieśni i kanony w zespole lub indywidualnie, z uwzględnieniem podstawowych zasad wykonawczych;
- realizuje rytmy i proste akompaniamenty na dostępnych instrumentach melodycznych i perkusyjnych;
- rozpoznaje i stosuje oznaczenia rytmiczne, metryczne, dynamiczne, agogiczne i artykulacyjne;
- charakteryzuje podstawowe elementy muzyki: rytm, melodię, harmonię, dynamikę, agogikę, artykulację i kolorystykę brzmienia;
- rozpoznaje podstawowe formy i gatunki muzyczne oraz potrafi wskazać ich cechy;
- rozpoznaje polskie tańce narodowe i wybrane tańce ludowe, ze szczególnym uwzględnieniem tradycji regionu;
- zna wybrane fakty z dziejów muzyki i potrafi powiązać wybranych kompozytorów z epokami;
- świadomie słucha utworów i potrafi określić ich aparat wykonawczy, charakter, formę oraz wybrane środki muzyczne;
- wyszukuje informacje o muzyce w wiarygodnych źródłach i potrafi wykorzystać je do krótkiej prezentacji;
- tworzy proste wypowiedzi muzyczne lub pozamuzyczne inspirowane słuchanym utworem;
- potrafi uzasadnić własne preferencje muzyczne z poszanowaniem gustów innych osób;
- aktywnie i odpowiedzialnie uczestniczy w pracy indywidualnej i zespołowej.

4. Klasa VII – szczegółowe wymagania

Uczeń porządkuje i pogłębia wiedzę z całego etapu edukacyjnego, rozpoznaje zjawiska muzyczne i kulturowe oraz bardziej samodzielnie interpretuje słuchaną i wykonywaną muzykę.

Uczeń:

- wykonuje różnorodny repertuar wokalny, zachowując podstawowe zasady intonacji, rytmu, tempa, dynamiki i artykulacji;
- aktywnie uczestniczy w muzykowaniu instrumentalnym, wykorzystując instrumenty dostępne w szkole lub inne uzgodnione formy aktywności muzycznej;
- rozpoznaje i charakteryzuje podstawowe formy, gatunki i style muzyczne;
- posługuje się terminologią dotyczącą elementów muzyki, faktury, aparatu wykonawczego i budowy utworów;
- zna podstawowe cechy kolejnych epok muzycznych oraz wskazuje reprezentatywnych kompozytorów i dzieła;
- rozpoznaje charakterystyczne cechy polskiej muzyki artystycznej, ludowej, patriotycznej i popularnej;
- świadomie słucha muzyki i formułuje samodzielną, rzeczowo uzasadnioną opinię o utworze;
- rozpoznaje ze słuchu wybrane instrumenty, głosy, zespoły wykonawcze, formy i style;
- potrafi wyszukiwać, selekcjonować i prezentować informacje dotyczące muzyki z wykorzystaniem technologii;
- podejmuje samodzielne lub zespołowe działania twórcze: improwizuje, komponuje proste struktury, tworzy akompaniament lub projekt muzyczny;
- zna zasady kulturalnego uczestnictwa w koncertach i wydarzeniach artystycznych oraz respektuje prawa twórców i wykonawców;
- wykazuje systematyczność, zaangażowanie i odpowiedzialność za pracę własną oraz zespołową.

5. Ogólne kryteria wymagań na poszczególne oceny

Poniższe kryteria mają charakter ramowy. Konkretnie zadania i zakres wiadomości nauczyciel dobiera do realizowanego programu, tempa pracy klasy i indywidualnych potrzeb uczniów. Ocenianie odbywa się zgodnie ze statutem szkoły i przyjętymi zasadami oceniania.

Ocena	Ogólna charakterystyka osiągnięć
Celujący (6)	Uczeń bardzo dobrze opanował wymagane wiadomości i umiejętności, samodzielnie i twórczo wykorzystuje je w praktyce, aktywnie uczestniczy w muzykowaniu, słuchaniu i działaniach twórczych, potrafi uzasadniać własne sądy o muzyce i podejmuje zadania wykraczające poza podstawowe wymagania.
Bardzo dobry (5)	Uczeń sprawnie wykonuje wymagane zadania, poprawnie posługuje się terminologią muzyczną, rozpoznaje i opisuje poznane zjawiska muzyczne, aktywnie uczestniczy w śpiewie, grze, słuchaniu i działaniach zespołowych.
Dobry (4)	Uczeń opanował większość wymaganych wiadomości i umiejętności, poprawnie wykonuje typowe zadania, rozpoznaje podstawowe zjawiska muzyczne i z niewielką pomocą nauczyciela stosuje wiedzę w praktyce.
Dostateczny (3)	Uczeń opanował podstawowe wiadomości i umiejętności określone programem, wykonuje proste zadania według poznanych zasad, rozpoznaje najważniejsze pojęcia i uczestniczy w podstawowych formach aktywności muzycznej.
Dopuszczający (2)	Uczeń opanował niezbędne minimum wiadomości i umiejętności, wykonuje najprostsze zadania z pomocą nauczyciela, podejmuje próby aktywnego uczestnictwa w zajęciach i wykazuje postęp w miarę swoich możliwości.
Niedostateczny (1)	Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszego kształcenia, nie podejmuje wymaganych działań mimo udzielonej pomocy, a braki uniemożliwiają mu wykonywanie podstawowych zadań przewidzianych programem.

6. Dostosowanie wymagań

- Wymagania dostosowuje się do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, zgodnie z opinią lub orzeczeniem poradni psychologiczno-pedagogicznej, jeżeli takie dokumenty zostały wydane.

- W przypadku trudności w śpiewie lub grze na instrumencie uczeń może realizować zadania w formie adekwatnej do jego możliwości, np. rytmizując, wykonując partię zespołową, pracując ruchem, korzystając z prostych instrumentów perkusyjnych lub realizując zadanie słuchowe/teoretyczne.
- Nie wymaga się od ucznia poziomu wykonawczego właściwego dla kształcenia w szkole muzycznej.
- Podczas oceniania uwzględnia się przede wszystkim osiągnięcia określone programem, samodzielność, systematyczność, aktywność i postęp ucznia.

7. Formy sprawdzania osiągnięć

- obserwacja aktywności ucznia podczas lekcji;
- śpiew i wykonania zespołowe;
- ćwiczenia rytmiczne, ruchowe i taneczne;
- gra na dostępnych instrumentach oraz realizacja prostych akompaniamentów;
- słuchanie muzyki i rozpoznawanie jej cech;
- krótkie wypowiedzi ustne lub pisemne;
- zadania z zakresu notacji i terminologii muzycznej;
- projekty, prezentacje i prace twórcze;
- udział w wydarzeniach i projektach muzycznych – jeżeli są organizowane w ramach pracy szkoły.

8. Postanowienie końcowe

Wymagania edukacyjne stanowią podstawę planowania i oceniania pracy ucznia z muzyki. Zakres szczegółowych treści może być modyfikowany w zależności od programu nauczania, organizacji pracy szkoły, dostępnych instrumentów, możliwości zespołu klasowego oraz indywidualnych potrzeb uczniów.